

Oslo kommune
Byrådsavdeling for barn og utdanning

Byrådets sak

Byrådets sak nr.: 8 /2006
Vedtaksdato: 30.01.2006

Vår ref. (saksnr.): 200505532-3
Arkivkode: 400

**FORSLAG OM MIDLERTIDIG ENDRING I FRISKOLELOVEN - STOPP FOR
GODKJENNING AV FRITTSTÅENDE SKOLER - FORSLAG OM ENDRING I
FAGSKOLELOVEN. HØRINGSUTTALELSE**

Saksfremstilling:

Det daværende Utdannings- og forskningsdepartementet ber i høringsbrev av 16.12.05 m/vedlegg om Oslo kommunes uttalelse til forslag om midlertidig endring i lov av 4. juli 2003 nr. 84 om frittstående skoler og forslag om endring i lov av 20. juni 2003 nr. 56 om fagskoleutdanning.

De konkrete endringsforslagene i friskoleloven lyder som følger:

§ 1-1 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Det skal mellombels ikke givast godkjenning til nye frittstående skolar eller tilskot til godkjende skolar som ikkje er i drift 13. desember 2005, jf. §§ 1-5, 2-1, 2-2 og 6A-1.

§ 1-5 skal lyde:

Det skal mellombels ikke givast løyve til avvik frå lova i samband med tidsavgrensa pedagogiske eller organisatoriske forsøk. Berre godkjende skolar som er i drift 13. desember 2005, har rett til tilskot etter lova.

§ 2-1 første til tredje ledd skal lyde:

Det skal mellombels ikke givast godkjenning til nye frittstående grunnskolar. Berre godkjende skolar som er i drift 13. desember 2005, har rett til tilskot og til å drive verksemd etter lova. Departementet kan i særlege tilfelle gjere unntak frå dette dersom skolen oppfyllar krava i lova. Departementet kan godkjenne driftsendringar.

Den enkelte skolen må gi opplæring på norsk eller samisk.

Høvet til godkjenning gjeld berre dersom etableringa av skolen ikkje vil medføre vesentlege negative følgjer for vertskommunen. Vertskommunen skal gi fråsegn før departementet gjer vedtak i saka.

§ 2-2 første til tredje ledd skal lyde:

Det skal mellombels ikkje givast godkjenning til nye frittstående vidaregåande skolar. Berre godkjende skolar som er i drift 13. desember 2005, har rett til tilskot og til å drive verksemd etter lova. Departementet kan i særlege tilfelle gjere unntak frå dette dersom skolen oppfyllar krava i lova. Departementet kan godkjenne driftsendringar.

Den enkelte skolen må gi opplæring på norsk eller samisk.

Høvet til godkjenning gjeld berre dersom etableringa av skolen ikkje vil medføre vesentlege negative konsekvensar for vertsfylket. Vertsfylket skal gi fråsegn før departementet gjer vedtak i saka.

§ 6A-1 første ledd skal lyde:

Det skal mellombels ikkje givast godkjenning til nye vidaregåande skolar i Noreg som har til føremål å gi yrkesretta opplæring som ikkje blir gitt ved offentlege vidaregåande skolar. Berre godkjende skolar som er i drift 13. desember 2005, har rett til tilskot og til å drive verksemd etter lova. Departementet kan i særlege tilfelle gjere unntak frå dette dersom skolen oppfyllar krava i lova. Departementet kan godkjenne driftsendringar. For skolar som er godkjende etter paragrafen her, gjeld reglane i dette kapitlet.

Det konkrete endringsforslaget i fagskoleloven lyder som følger:

§ 8 annet ledd skal lyde:

Skoler som er godkjent etter denne loven innen 16. desember 2005, og som er godkjent etter friskolelova, skal ha tilskudd etter reglene i friskolelova.

Byrådens vurdering

I den aktuelle høringssaken er det hensiktsmessig å se de ulike endringsforslagene i sammenheng og omtale dem samlet, fremfor å behandle hver paragraf for seg.

Byråden for barn og utdanning er imot de foreslåtte endringer i friskoleloven.

Byråden vil understreke at innsatsen for en best mulig offentlig skole må fortsette. Det å sørge for en god offentlig skole for alle, er en av Oslo kommunes viktigste oppgaver. Dette forutsetter at det rettes stor oppmerksomhet mot både innhold og resultater i skolen.

Friskolene utgjør i dag et lite, men positivt supplement til den offentlige skolen, og bidrar til større mangfold og valgmuligheter. Den offentlige skolen i Oslo holder en meget høy kvalitet og tåler konkurransen fra friskolene. Ved at det oppstår et mangfold, vil en positiv ringvirkning være at både den offentlige skolen og friskolene må skjerpe kvaliteten og tilrettelegge bedre for hver enkelt elev. Så er det opp til foreldre/foresatte i samråd med eleven, å velge skole.

De endringer som nå foreslås i friskoleloven (§ 1-1), innebærer både at adgangen til å godkjenne nye friskoler midlertidig oppheves, og at allerede godkjente skoler som ikke var i drift pr. 13.12.05 nektes å starte opp etter friskoleloven. Det siste betyr at man trekker tilbake godkjenningen av en rekke friskoler. Disse kan, dersom det er ønsket, få godkjenning etter opplæringsloven. En slik godkjenning innebærer imidlertid at skolene må drive uten statsstøtte. Det opprettes derved et skille mellom de foreldre som har råd til å sende sine barn på en

privatskole og de som ikke har det. Med dette innskrenkes foreldre/foresattes og elevens frihet til å velge skole.

En rekke skoler som hadde planlagt oppstart fra skoleåret 06/07 har hatt utlegg til lokaler m.m. og mange har ansatt lærere og annet personale. At disse nå får trukket tilbake sin godkjenning uten at myndighetene påtar seg ansvaret for erstatning er uheldig.

Byråden finner det usikkert om de juridiske sidene ved forslaget i § 1-1 er tilstrekkelig avklart. Etter byrådets syn er det betenkelig at en lov i praksis foreslås gitt tilbakevirkende kraft. Iverksettelsen av den aktuelle bestemmelsen vil innebære at god forvaltningsskikk settes til side.

Etter byrådets syn er kunnskap om tilstanden i skolen og muligheten til fritt skolevalg nødvendige forutsetninger for å sikre elever og foreldre medinnflytelse i skolen. Fritt skolevalg i videregående skole bør lovfestes. Også i grunnskolen bør det innføres et friere skolevalg, men det må understrekes at grunnskoleelevene skal ha rett til å gå på sin nærscole. Byråden mener at friskolene bidrar til mangfold og gir nye impulser til hele skole-Norge.

Det bør arbeides videre for en økonomisk mer likeverdig behandling av offentlige skoler og friskoler. Dette er nødvendig for å sikre reell valgfrihet for alle. Myndighetene må sikre at alle undervisningsopplegg ligger innenfor rammene av norsk lov, og at skolene oppfyller kvalitetskravene.

Den viktigste endringen ved overgangen fra privatskoleloven til friskoleloven var at kravet om et bestemt formål, for eksempel religiøst/etisk eller faglig-pedagogisk alternativ, ble erstattet med krav til innhold og kvalitet. Dersom departementet vurderer å reversere denne endringen, må det gis helt klare kriterier om hva som defineres som *pedagogisk alternativ*.

Fagskolene gir tilbud om kortere yrkesrettede utdannelser. De utgjør et frittstående alternativ til de lengre utdannelsesløpene ved høyskoler og universiteter. Fagskolene er etter byrådets syn viktige for å sikre næringslivet nødvendig praktisk, yrkesrettet, kompetanse.

Endringen i fagskoleloven § 8 annet ledd innebærer at det kun vil være skoler som er godkjent etter fagskoleloven innen 16. desember 2005, og som er godkjent etter friskoleloven, som skal ha tilskudd etter friskoleloven. Dette vil etter byrådets syn kunne være til hinder for etablering av nyttige supplementer til de eksisterende fagskolene.

Vedtakskompetanse:

Uttalelsen avgis av byråden for barn og utdanning etter delegert fullmakt, jf. bystyrets vedtak 30.05.2001, sak 218 og byrådets vedtak av 03.07.2001, sak 1360 om behandling av høringsuttalelser fra Oslo kommune.

Vedtak:

Oslo kommune avgir følgende høringsuttalelse til forslag om midlertidig endring i lov av 4. juli 2003 nr. 84 om frittstående skoler og forslag om endring i lov av 20. juni 2003 nr. 56 om fagskoleutdanning:

I den aktuelle høringssaken er det hensiktsmessig å se de ulike endringsforslagene i sammenheng og omtale dem samlet, fremfor å behandle hver paragraf for seg.

Oslo kommune er imot de foreslåtte endringer i friskoleloven.

Oslo kommune vil understreke at innsatsen for en best mulig offentlig skole må fortsette. Det å sørge for en god offentlig skole for alle, er en av Oslo kommunes viktigste oppgaver. Dette forutsetter at det rettes stor oppmerksomhet mot både innhold og resultater i skolen.

Friskolene utgjør i dag et lite, men positivt supplement til den offentlige skolen, og bidrar til større mangfold og valgmuligheter. Den offentlige skolen i Oslo holder en meget høy kvalitet og tåler konkurransen fra friskolene. Ved at det oppstår et mangfold, vil en positiv ringvirkning være at både den offentlige skolen og friskolene må skjerpe kvaliteten og tilrettelegge bedre for hver enkelt elev. Så er det opp til foreldre/foresatte i samråd med eleven, å velge skole.

De endringer som nå foreslås i friskoleloven (§ 1-1), innebærer både at adgangen til å godkjenne nye friskoler midlertidig oppheves, og at allerede godkjente skoler som ikke var i drift pr. 13.12.05 nektes å starte opp etter friskoleloven. Det siste betyr at man trekker tilbake godkjenningen av en rekke friskoler. Disse kan, dersom det er ønsket, få godkjenning etter opplæringsloven. En slik godkjenning innebærer imidlertid at skolene må drive uten statsstøtte. Det opprettes derved et skille mellom de foreldre som har råd til å sende sine barn på en privatskole og de som ikke har det. Med dette innskrenkes foreldre/foresattes og elevens frihet til å velge skole.

En rekke skoler som hadde planlagt oppstart fra skoleåret 06/07 har hatt utlegg til lokaler m.m. og mange har ansatt lærere og annet personale. At disse nå får trukket tilbake sin godkjenning uten at myndighetene påtar seg ansvaret for erstatning er uheldig.

Oslo kommune finner det usikkert om de juridiske sidene ved forslaget i § 1-1 er tilstrekkelig avklart. Etter kommunens syn er det betenkelig at en lov i praksis foreslås gitt tilbakevirkende kraft. Iverksettelsen av de aktuelle bestemmelsene vil innebære at god forvaltningsskikk settes til side.

Etter Oslo kommunes syn er kunnskap om tilstanden i skolen og muligheten til fritt skolevalg nødvendige forutsetninger for å sikre elever og foreldre medinnflytelse i skolen. Fritt skolevalg i videregående skole bør lovfestes. Også i grunnskolen bør det innføres et friere skolevalg, men det må understrekes at grunnskoleelevene skal ha rett til å gå på sin nærskole. Oslo kommune mener at friskolene bidrar til mangfold og gir nye impulser til hele skole-Norge.

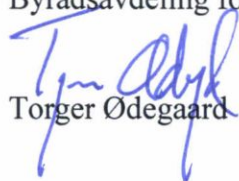
Det bør arbeides videre for en økonomisk mer likeverdig behandling av offentlige skoler og friskoler. Dette er nødvendig for å sikre reell valgfrihet for alle. Myndighetene må sikre at alle undervisningsopplegg ligger innenfor rammene av norsk lov, og at skolene oppfyller kvalitetskravene.

Den viktigste endringen ved overgangen fra privatskoleloven til friskoleloven var at kravet om et bestemt formål, for eksempel religiøst/etisk eller faglig-pedagogisk alternativ, ble erstattet med krav til innhold og kvalitet. Dersom departementet vurderer å reversere denne endringen, må det gis klare kriterier for hva som defineres som *pedagogisk alternativ*.

Fagskolene gir tilbud om kortere yrkesrettede utdannelser. De utgjør et frittstående alternativ til de lengre utdannelsessløpene ved høyskoler og universiteter. Fagskolene er etter Oslo kommunes syn viktige for å sikre næringslivet nødvendig praktisk, yrkesrettet, kompetanse.

Endringen i fagskoleloven § 8 annet ledd innebærer at det kun vil være skoler som er godkjent etter fagskoleloven innen 16. desember 2005, og som er godkjent etter friskoleloven, som skal ha tilskudd etter friskoleloven. Dette vil etter Oslo kommunes syn kunne være til hinder for etablering av nyttige supplementer til de eksisterende fagskolene.

Byrådsavdeling for barn og utdanning

Torger Ødegaard

Trykte vedlegg:

Ingen

Utrykte vedlegg:

Ingen